

כינוס המורים השליחים מישראל

סיכום השמייע ד"ר שמואל מ. בלומנ-פילד, מנהל המחלקה לחינוך ולתרבות של הסוכנות היהודית בניו-יורק. בין היתר עמד ד"ר בלומנפילד על הברכה הצומחת גם למדינת ישראל משהיתם של המורים השליחים ב-יהדות ארה"ב, בשמשם מגשרים נאמנים בין הישוב לבין יהדות ארצות הברית.

בישיבה השניה ישב בראש מר אברהם שלו, מורה שלית בכתות התיכוניות של ישיבת פלטבוש, והירצו בה מר יעקב ליטמן, מתאם התכנית מטעם החברה למען החינוך העברי באמריקה, על הבעיות האדמיניסטרטיביות של תכנית החילופין ומר יעקב מוריס, גזבר הסוכנות היהודית, עמד על האחוריות המשותפת של השליחים השונים מישראל. אחי הרצאותיהם התקיים הדיון הכללי שנעל על ידי מר גד כהן בהביעו תודה לכל באי הכינוס שתמרו ל-הבהרת דמותו וייעודו של המורה השליח מישראל בקהילה היהודית בארה"ב.

ד"ר ישראל אפרת בניו-יורק

בימים אלה הגיע לניו-יורק המשורר והחוקר הידוע, ד"ר ישראל אפרת, שירצה במכללת דרופסי על מחשבת ישראל. במשך ימי שהותו באמריקה יתגורר במלון וסטאור.

אלהים במהפכת למשה פלאי

בהוצאת "אלף" בתל-אביב הופיע הספר "אלוהים במהפכת" רומן על "צעיר המבקש את אלהיו במבוכי אתמולים". זהו הסיפור השני למר פלאי. הראשון "על דאספת" יצא בשנת 1961. מר פלאי הוא העורך של הירחון העממי "למשפחה" ו"גיב", ביטאון הספרות העברית הצעירה באמריקה.

ביום 30 בדצמבר, 1965, נתקיים מטעם המחלקה לחינוך ותרבות של הסוכנות היהודית והחברה למען חינוך עברי באמריקה, כינוס המורים השליחים מישראל הפועלים בבתי הספר העבריים בארה"ב.

הכינוס נערך בבנין הסוכנות היהודית והשתתפו בו כשמונים איש. בדבר הפתיחה עמד מר גד כהן, מרכז המורים השליחים, על ענינו של הישוב בישראל בפיתוח ובקידומו של החינוך היהודי בתפוצות. במשך תשע שנות קיומה של התכנית שירתו בארה"ב קרוב לאלף מורים במסגרת תכנית החילופין, שעל ידה משרת כל מורה שנתיים עד שלוש שנים בביה"ס ומשרה עליו מרוחה של ישראל ה-מתחדשת.

את ברכתם לכינוס הביאו מר מיכאל ארנון, הקונסול הכללי של מדינת ישראל, הגב' רוח הלפרין, חברת הנהלת הסוכנות היהודית, פרופ. אריה טרטקובר, יו"ר הברית העברית העולמית, והרב צבי תבורי, מנהל המחלקה התורנית.

את ההרצאה המרכזית בכינוס נשא ד"ר אפרים שמואלי, מרצה אורח למדעי היהדות במכון ללימודי היהדות בקליבלנד, שהוא עצמו חבר תכנית החילופין. בדבריו עמד ד"ר שמואלי על האורות והצללים שבשליחות מיוחדת במינה זאת של המורה השליח מישראל לתפוצות. דבריו במילואם יובאו בחוברת ד' של "בשליחות הוראה וחינוך", ביטאון המורים השליחים מישראל.

אחרי ההרצאה השתתפו בדיון מר אלברט אלעזר, מנהל בתי הספר מאוחדים בדטרויט, הרב שמואל ליכטיגר, מנהל כתות היסוד של ישיבה דפלטבוש, במוסדות החשובים הנ"ל עובדים מורים שליחים מראשיתה של התכנית. כן השתתף בדיון מר שמואל שטיינברג, מנהל המדרשה באסקס קאונטי, ניו-ז'רסי. דברי

אתרונות" בתל-אביב. אבל... להינה לא
היו ילדים.

א. ר. מ.

לכסיכון הספרות העברית בדורות האחרונים

בהוצאת ספרות פועלים הופיע הכרך הראשון (אותיות א-ח) של לכסיקון הספרות העברית בדורות האחרונים. הערכים מכלים תולדות חייו של הסופר וביליוגרפיה. בספר 796 טורים כפולים.

דרשות לחגים ולמועדים

מועדים, דרשות לחגים ולמועדים מאת הרב יצחק גיסנבוים, כינס והביא לדפוס ישראל שפירא. חזון יצחק, הקדמה מאת יצחק ריבקינד (ראובן מס), 329 עמ'.
מבחר השירה העברית

מבחר השירה העברית

מבחר השירה העברית, חלק שני, למיזם גלות ישראל מעל אדמת ספרד עד לתקופת יהודה ליב גורדון (יל"ג), אסף והסביר א. מ. הברמן (ראובן מס), רס עמ'.
הכרך הראשון ערוך ומתוקן על-ידי חיים בראוי בהשתתפות מאיר ויגור הופיע ב"מהדורה מקוצרת, מתוקנת ומבוארת על-ידי א. מ. הברמן והכיל מבחר השירה העברית למיזם חתום כתבי הקודש עד גלות ישראל מעל אדמת ספרד בשנת ה"א רנ"ב.

אבידות

פרופיסור אדם-ציון מארגושם ז"ל בגיל 49 נפטר בנו היחיד של העתונאי הידוע, ד"ר שמואל מארגושס. אדם-ציון מ. היה פרופ"חבר לפסכולוגיה באוניברסיטת המדינה בפטיסבורג ופירסם כמה מחקרים בפסיכולוגיה, פילוסופיה וסופרי המופת של ספרות העולם.

רבקה זיו ז"ל

בתל-אביב נפטרה רבקה זיו ז"ל, ממיסדות הסתדרות הנשים הציוניות. רבקה ובעלה ישראל יסדו את מכון דניאל זיו ברחובות, על שם בנם שנקטף בדמי ימיו. מן המכון הזה צמח מכון ויצמן למדע.

פרס לגבריאל פרייל

במשתתף של הקונגרס היהודי לתרבות (אידישער קולטור קאנגרעס) הוענק פרס על שם וילי שור למשורר הידוע גבריאל פרייל להוצאת ספר שירים באידיש שעומד להופיע. דברי הערכה על שירתו של פרייל נשא המשורר והמסאי יעקב גלאטשטיין. יתר מקבלי הפרסים היו: המשוררים א. לילס ובריש ויינשטיין והמסאי ד"ר ש. ביקל. על חבר השופטים נימנו: א. אלפרין, יעקב גלאטשטיין, ד"ר שמואל מרגושס וד"ר עזריאל נאקס.

ג. פרייל הקריא משיריו באסיפת חברת השירה האמריקנית. לוי אברלי ישב בראש. ד"ר שמואל מ. בלומנפלד, מנהל מחלקי החינוך והתרבות של הסוכנות היהודית, הקדים דברי הערכה. ד"ר רוברט אלטר נשא הרצאה על השירה העברית בתזמננו.

להינריך היינה לא היו ילדים

הידיעה בעתונות האידיש בניירורק שבת רבעים להינריך היינה הגיעה זה לא כבר לישראל במטרה להכנס תחת כנפי השכינה, להתגבר ולהיות יהודית כסבתא בתיה מולדת בית גלדון ואם חיים (הארי) היינה, והיא פנתה לשם גיורה לרבנות בתל-אביב וה' בד"צ מעיין בדבר, היא באמת ידיעה סנסציונית ומעניינת, לקוחה מ"ידיעות

הנני מברך את ידי הנעלה,
הסופר הנודע לתהילה

מר א. ר. מלאכי

ואת רעיתו הנכבדה צפורה

לשוב מביקורם הממושך
במדינת ישראל
בהזמנת

נשיא ישראל
מר זלמן שזר

יהיה בקורכם בארץ חמדת אבות
מקור עוגג ונחת לכם כל הימים!

ראובן צינרר

פרופ' שאול אדלר ז"ל

בירושלים נפטר פרופ' שאול אדלר, שעמד בראש המכון לפאראזיטולוגיה באוניברסיטה העברית. פרופ' שאול אדלר עשה כמה ניסויים חשובים במקצועו ופירסם מחקרים חשובים על דרכי הרפוי של מחלת הצרעת, השינה ועוד. פרופ' אדלר תירגם "מוצא המינים" לדארווין לעברית בהוצאת "מוסד ביאליק".

● **"הולדת כל כרך של האינציקי לופדיה העברית** הוא בבחינת יום תג לשפה ולתרבות "העברית" כותב ב"חרות" "המנוח" יוסף אחימאיר לרגל הופעת הכרך הי"ח של האינציקלופדיה אך מותח בקורת על ההתישנות הכוללת של רבים מן הערכים — היסטוריים, מדעיים ואישיים — ומביא דוגמאות רבות לחיזוק דבריו. הוא מסביר כי התיישנות ערכים באינציקלופדיות לאומיות שונות הוא תהליך טבעי ומובן והפתרון היחיד להתגבר על כך הוא הוצאת כרכי מילואים לתיקונים ולהשלמות. כבר עברו שלוש עשרה שנים מיום צאתו לאור של הכרך הראשון — כותב אחימאיר — "ואם לגבי מספר כרכים עומדים אנו כיום בסימן ח' הרי מבחינת האלף-בית האינציקי לופדי אין אנו אלא בסופה של ט' בלבד..."

תיקון טעות

בחוברת ה"בצרון" תשרי-חשוון, תשכ"ו, נפלה טעות מצערת ברשימה של ד"ר ש. ב. הוניג "תשובה לבעית זיהותו של מנחם". בסעיף המתחיל "לפי דעתי", בעמוד 59 נשמטה שורה שלימה והננו נותנים בזה את נוסחתו המתוקנת:
 "לפי דעתי הביטויים בירושלמי "ממדה למדה" או "כתבו על קרן השור שאין לכם חלק באלהי ישראל" מרמזים על מנחם בן זמנו של הלל ש"צא" מהסנהדרין ונטה לצדוקים. לא יתכן שאלה הדברים ירמוזו על מנחם הגלילי שנלחם בעד חרות ישראל ופריקת עול רומא ושקרונו היה ש.א.ן שלטון של אדם על אדם אלא ה' הוא המושל לבד"; מנחם הגלילי לא ויתר על "חלקו באלהי ישראל".

הלווייתנו של א. צ. הלוי ז"ל

קהל רב של עברים, ביניהם סופרים ומחנכים, מידידי המנוח ומוקירי שמו השתתף בהלווייתו של המשורר, שנפטר בא' שבט, ש. ז. הספידוהו: המשורר גבריאל פרייל — בשם קלוב פא"ן עברי; משה יגון — "הדואר" וד"ר מרנין פיינשטיין. הרב מאיר מוסקוביץ והחזן משה נתנוון הקריאו פרקי תהלים ותלמיד "הרצליה" הקריא שיר מ"מן הסוגר".

פרופ' שרגא פייבל צ'רטרוף ז"ל

בגיל פ"ה נפטר בניו-יורק הרב שרגא פייבל צ'רטרוף, מי שהיה פרופ' לתלמוד ולספרות הרבנית בבית המדרש לרבנים של הסמינר התיאולוגי בניו-יורק. המנוח חיבר ספר על "העובד והעבודה בישראל".

ד"ר משה אינהורן ז"ל

בניו-יורק נפטר ביום ד', י"ט בשבט. המנוח ערך את דו"השתון "הרופא העברי" קרוב לשלושים שנה. כמרכן הוציא "חאלקאויסקער יזכור-בוך" בשני כרכים והקים את הספרייה על שמו בבית-הרופא בתל-אביב. הוא ייסד קרנות לפרסים על ההסתדרות העברית באמריקה, עירית תל-אביב (למחקר לשון הרפואה העברית) וה-גימנסיה "הרצליה".

אנו משתתפים ביגונם הגדול של ידידנו היקרים הרב ד"ר מיכאל כ"ץ ורעייתו הרבנית היגדה וב"ב בשבר שהושברו בהילקח מהם בנס-מחמדם **שמואל ע"ה** ולהרב ד"ר אליעזר כ"ץ ורעייתו הרבנית שולמית וב"ב על מות לבן **מאיר ליב ע"ה** בזכרו היקר והקדוש ירסא שברונם **חיים וחוה ליה**